

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.4.3.2026.KG

Pan
Ireneusz Fura
Burmistrz Brzegu Dolnego
ul. Kolejowa 29
56-120 Brzeg Dolny

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 8 czerwca 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Urząd Miejski w Brzegu Dolnym
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Ireneusz Fura Burmistrz Brzegu Dolnego ¹ (1.03.2025 r. – 30.03.2026 r.)
Zakres kontroli:	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Okres objęty kontrolą od dnia 1.03.2025 r. do dnia 30.03.2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ² Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	30.03.2026 r. – 15.04.2026 r.
Kontrolerzy:	1. Katarzyna Godyń, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 110 z dnia 2.03.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.110.2026.KG 2. Honorata Borowiec, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 111 z dnia 2.03.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.111.2026.KG

Dowód: akta kontroli str. 1-6

¹ zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Burmistrzem”

² t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, zwana w dalszej części wystąpienia „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się **ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli z dnia 30 kwietnia 2026 r. (data wpływu do Urzędu Miejskiego w Brzegu Dolnym: 6 maja 2026 r.). W dniu 27 maja 2026 r. Burmistrz złożył zastrzeżenia do protokołu w zakresie braku realizacji zadania wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, jednak zgłoszone zastrzeżenia nie podlegały rozstrzygnięciu z uwagi na ich zgłoszenie po wymaganym terminie, który upłynął 13 maja 2026 r.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja wykazała nieprawidłowości w realizacji zadań wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy. Stwierdzone nieprawidłowości miały znaczenie dla organizacji systemu przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Brzeg Dolny.

Brak podejmowania kompleksowych działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na latach 2024 – 2030³ miał wpływ na zakres i jakość działań pomocowych dla osób dotkniętych przemocą domową. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub zła interpretacja przepisów prawa regulujących obszar przeciwdziałania przemocy domowej.

III. Ustalenia kontroli:

Uchwałą Nr LXIV/398/23 z dnia 27 kwietnia 2023 r. Rada Miejska w Brzegu Dolnym przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Brzeg Dolny na lata 2023 – 2028⁴. W Strategii, zostały uwzględnione problemy społeczne Gminy, wśród których wymieniono przemoc w rodzinie. Problem przemocy w rodzinie został wskazany również, jako istotny, w badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród pracowników GOPS. W dokumencie Strategii wyjaśniono pojęcie i rodzaje przemocy, opisano rolę i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Brzegu Dolnym⁵. W celu zobrazowania lokalnie skali zjawiska przemocy, przedstawiono statystyki procedur „Niebieskie Karty”⁶ oraz wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców

³ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia „Programem” lub „GPPPD”

⁴ zwaną dalej „Strategią”

⁵ zwanego dalej „ZI” lub „Zespołem”

⁶ zwanych dalej „procedurą NK”

dotyczących przemocy w rodzinie. Zarówno statystyki *procedur NK*, jak również wnioski z badań wskazały, że zjawisko przemocy pozostało problemem, któremu należy się przeciwstawiać i zapobiegać.

Dowód: akta kontroli str. 28, 30-56

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej należy organizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w ramach której samorząd zobowiązany jest do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej⁷. Opracowanie projektu Programu należy do zadań Zespołu zgodnie z art. 9b ust. 2 pkt 4 ustawy. *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030* przyjęto uchwałą Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym Nr LXXVI/482/24 z dnia 4 kwietnia 2024 r. Podstawą opracowania *Programu* była diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych sporządzona w 2023 r. w formule raportu z badania, którego celem było określenie skali lokalnych zagrożeń, rozpoznanie skutków występujących problemów oraz wskazanie propozycji rozwiązań, zmniejszania ich negatywnych konsekwencji. Projekt *Programu* został opracowany i omówiony przez członków ZI na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 2024 r.

W założeniach *GPPPD* wskazano, że Program został opracowany w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030⁸ i odpowiada na potrzeby wynikające z przeprowadzonej diagnozy zjawiska. Jako rekomendowane kierunki działań profilaktycznych i zaradczych ujęto: *organizowanie spotkań z mieszkańcami i prowadzenie edukacji informacyjnej w zakresie radzenia sobie z przemocą domową, rozpoznawania mechanizmów, itp.; rozpowszechnianie informacji na temat instytucji świadczących pomoc osobom doznającym przemocy i osobom stosującym przemoc; prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych w szkołach wśród kadry pedagogicznej; podejmowanie działań na rzecz lokalnych rodzin w zakresie wzmocnienia więzi rodzinnych i kształtowania umiejętności rodzicielskich; prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych w szkołach wśród dzieci i młodzieży (...); podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli.*

Jako cel główny *Programu* wskazano *ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy domowej w gminie Brzeg Dolny*. Osiągnięcie zamierzonego celu miało nastąpić poprzez

⁷ zwanego w dalszej części wystąpienia „Programem” lub „GPPPD”

⁸ Uchwała Nr 205 RM z dn. 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

realizację czterech celów szczegółowych: 1) *Rozwój oferty dla osób i rodzin uwięzianych w przemoc, w tym działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy świadkom przemocy domowej, osobom doznającym przemocy domowej oraz na rzecz osób stosujących przemoc domową*; 2) *Wdrożenie rozwiązań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej*; 3) *Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie*; 4) *Rozwijanie i wykorzystywanie zdalnych form przekazu i komunikacji w zakresie dotyczącym realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*. Realizacja celów szczegółowych miała się odbywać poprzez działania przypisane w *Programie* do ww. czterech odpowiadających im obszarów.

Program został skierowany do osób doznających przemocy⁹, osób stosujących przemoc¹⁰ oraz przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Analiza dokumentu wykazała, iż pomimo wskazania w *Programie* uwarunkowań prawnych wynikających ze zmiany w 2023 roku przepisów regulujących organizację systemu przeciwdziałania przemocy, w *GPPPD* pominięto alternatywny program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc oraz posługiwano się określeniem *przemoc w rodzinie*, które w intencji ustawodawcy miało zostać zastąpione *przemocą domową*. Wobec stwierdzonych faktów, wskazuje się na konieczność dokonania stosownych zmian w *Programie*, poprzez dostosowanie jego treści do obowiązujących przepisów.

Jako głównego realizatora Programu wskazano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu Dolnym¹¹, podkreślając jednocześnie, że *Program* ma charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy. Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 9b ust. 1 to *ZI* powinien realizować działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy, a nie wskazany w *Programie* *GOPS*, który w świetle art. 9a ust. 9 ustawy pełni funkcję organizacyjno – administracyjną dla *Zespołu*. Mając na uwadze art. 9b ust. 1 ustawy wskazuje się, aby dokonać prawidłowych zapisów w *Programie*.

Na podstawie przedłożonej w toku kontroli dokumentacji i oświadczeń złożonych przez *Przewodniczącą ZI* i *kierownika GOPS* stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą, nie wszystkie działania ujęte w *Programie* zostały zrealizowane, m.in. nie prowadzono grup

⁹ zwanych dalej „ODP”

¹⁰ zwanych dalej „OSP”

¹¹ zwany dalej „Ośrodkiem” lub „GOPS”

wsparcia dla osób doświadczających przemocy, nie udzielano pomocy prawnej i terapeutycznej, nie organizowano indywidualnych i grupowych spotkań edukacyjnych dla osób doznających przemocy, nie prowadzono Punktu konsultacyjnego, nie podjęto współpracy z organizacjami pozarządowymi świadczącymi pomoc na rzecz osób doznających przemocy, nie opracowano programów edukacyjnych/wspierających dla osób stosujących przemoc domową, nie organizowano seminariów, konferencji i innych form wsparcia dla służb, instytucji i pozostałych podmiotów, nie organizowano szkoleń i warsztatów w obszarze przeciwdziałania przemocy. W toku kontroli nie odniesiono się również do tego, czy w ramach kierunku działania pn. *tworzenie warunków umożliwiających zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ODP*, gmina określiła warunki uprawniające do uzyskania lokalu socjalnego poza kolejnością.

Okazana w trakcie kontroli dokumentacja potwierdziła, że w ramach *Programu* zrealizowano następujące działania: upowszechniano bazę danych instytucji udzielających pomocy w zakresie form uzyskania pomocy, w *GOPS* tworzone warunki sprawnego funkcjonowania grup diagnostyczno – pomocowych¹² i zespołu interdyscyplinarnego, *GD-P* kierowały osoby stosujące przemoc domową do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, prowadzono *procedury NK*, *ZI* prowadził działania monitorujące w zakresie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej, członków *ZI* i *GD-P* informowano o możliwych formach podnoszenia kwalifikacji w ramach szkoleń, kampanii, wykładów, konferencji i networking, przystąpiono do udziału w kampaniach ogólnopolskich, m.in. „Dzieciństwo bez Przemocy”, „16 dni Akcji Przemocy ze względu na Płeć” pod hasłem „Siła jest Kobietą – gramy dla kobiet”, zorganizowano spotkanie edukacyjno – informacyjne podczas *Dni Brzegu Dolnego 2025* polegające na rozmowach z mieszkańcami i dystrybuowaniu materiałów edukacyjno – informacyjnych, podczas Międzyszkolnego Biegu Przelajowego im. Janusza Kusocińskiego, zorganizowano stoisko edukacyjno-informacyjne dla dzieci i młodzieży dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, rówieśniczej oraz przemocy w sieci, zrealizowano projekt pn. „*Szacunek nie ma wieku – stare technologie, nowe technologie*” w Dziennym Domu SENIOR+ w Brzegu Dolnym. Ponadto, udostępniano informacje nt. dostępnych form pomocy dla osób doznających przemocy na stronie *GOPS*, tablicach informacyjnych Ośrodka oraz przekazując informacje bezpośrednio *ODP* podczas realizacji *procedury NK*. Analiza przedłożonych materiałów edukacyjno – informacyjnych wykazała, iż na dokumencie *ZI* dotyczącym informacji, gdzie „*rodzina dotknięta problemem*

¹² zwanych dalej „GD-P” lub „grupą”

przemocy może uzyskać pomoc” - psycholog został wskazany jako specjalista świadczący poradnictwo dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień. Na ulotce zamieszczone były inne dni i godziny porad psychologa aniżeli te, które wynikały z dokumentacji potwierdzającej świadczenie pomocy psychologicznej. Podobnie zostało to zapisane na materiale informacyjnym zatytułowanym „*Dane teleadresowe instytucji, tu znajdziesz pomoc!!!*”. Porady psychologiczne były skierowane dla rodzin z problemami uzależnień i świadczone były w innych dniach i godzinach niż w oświadczeniach *Przewodniczącej ZI*. Brak spójności w zakresie świadczonej pomocy, jej dostępności w konkretnych dniach i godzinach poddaje w wątpliwość celowość i skuteczność rozpowszechnianych materiałów informacyjnych.

Jak wskazano powyżej, przedłożona dokumentacja wykazała, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z Programu zostały zrealizowane w niepełnym zakresie. Brak realizacji wyżej wymienionych zadań, ujętych w *GPPPD* mógł mieć wpływ na sytuację osób zarówno doświadczających przemocy, jak również przemoc stosujących. Podkreślić należy, iż organizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, nie powinna ograniczać się wyłącznie do działań podejmowanych w ramach procedur „Niebieskie Karty”, które stanowią narzędzie do wyjścia z problemu przemocy domowej dla rodzin już dotkniętych tym problemem. Spotkania uczestników *procedury NK* na posiedzeniach i monitoring sytuacji tych osób przez pracownika socjalnego i funkcjonariusza Policji będących członkami *GD-P* nie mogą stanowić wyłącznych oddziaływań na osoby wymagające wsparcia i działań korygujących. Stąd zasadność organizacji różnorodnych form pomocy poprzez działania wpisane w gminny program przeciwdziałania przemocy domowej. Wytłumaczeniem dla braku podejmowania działań wynikających z *Programu* nie może być „*brak chętnych*” czy „*brak zainteresowania*”, to po stronie zespołu interdyscyplinarnego leży obowiązek wynikający z art. 9b ust. 2 pkt 2 ustawy, podejmowania i inicjowania działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom oraz stosownie do pkt 3, inicjowania działań w stosunku do osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc domową. Częściowa realizacja zadań wynikających z Programu nie mogła również przełożyć się na oczekiwane efekty, w tym, ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej na terenie gminy, poprawę skuteczności i dostępności pomocy oraz podniesienie kompetencji służb odpowiedzialnych za wspieranie i interwencję w obszarze przemocy.

Dowód: akta kontroli str. 223, 225-254, 262-273, 275-298, 305-325

Realizując obowiązek wynikający z art. 9a ust. 15 ustawy, Rada Miejska w Brzegu Dolnym podjęła uchwałę Nr LXVII/433/23 z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu interdyscyplinarnego w Brzegu Dolnym¹³.

Dowód: akta kontroli str. 28, 57-58

Zgodnie art. 9a ust. 8 ustawy zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy wójtem, burmistrzem, prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a lub 5 ustawy. W świetle powyższego przepisu, Burmistrz zawarł wymagane ustawą porozumienia o współpracy w Zespole. Stosownie do zapisu § 2 porozumienia, jednostka będąca stroną porozumienia wskazywała osobę wyznaczoną do uczestnictwa w pracach ZI. Aneksiem z dnia 3 marca 2025 r. do porozumienia z *GOPS* zmieniono zapis § 2 porozumienia wpisując, że jednostka wskazuje przedstawiciela do ZI odrębnym pismem. Analiza przedłożonej w toku kontroli dokumentacji dotyczącej porozumień, a następnie zmian składu Zespołu, tj. powoływania i odwoływania przez Burmistrza Brzegu Dolnego członków ZI wykazała szereg nieprawidłowości. Należy podkreślić, iż dokonywanie zmian składu zespołu należy do wyłącznej kompetencji Burmistrza, który w oparciu o zawarte porozumienia, o których mowa w art. 9a ust. 8 ustawy, powołuje ZI, a następnie zgodnie z regulacjami przyjętymi *Uchwałą ZI* dokonuje zmian osobowych w jego składzie. Błędy proceduralne w zmianie składu ZI dotyczyły nieprzestrzegania zapisów ww. *Uchwały ZI*, w konsekwencji których w skład ZI zostały powołane i z tego składu odwołane osoby bez zachowania trybu określonego w *Uchwale ZI*. Pismem z dnia 3 kwietnia 2025 r. Dyrektor *GOPS* poinformowała Burmistrza, że „w związku ze zmianami kadrowymi w jednostce, odwołana ze składu Zespołu została Ewa Czybier, jako reprezentant Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzegu Dolnym oraz powołana dyrektor tut. Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzegu Dolnym, jako przewodnicząca GKRPA – pani Joanna Sadowska.” Treść przytoczonego pisma świadczy o poinformowaniu Burmistrza o fakcie podjęcia decyzji przez dyrektora Ośrodka o dokonaniu zmian w składzie ZI. Mając na uwadze § 3 ust. 1 ww. *uchwały ZI*, tj. „1. Odwołanie członka Zespołu następuje w przypadkach: 1) na jego wniosek; 2) na wniosek osoby kierującej podmiotem, którego jest przedstawicielem.”, informację o wyznaczeniu innego przedstawiciela na członka ZI powinna przekazać do Burmistrza *GKRPA*, a następnie należało zawrzeć stosowny aneks do porozumienia z tym podmiotem. Pismem z dnia 3 kwietnia 2025 r. informującym o odwołaniu członka *GKRPA*, Pani Joanna Sadowska zwróciła się do Burmistrza funkcynie

¹³ zwaną dalej „Uchwałą ZI”

jako Dyrektor *GOPS*, a nie Przewodnicząca *GKRPA*, w następstwie czego dokonano aneksu do porozumienia z *GOPS*, a nie jak należało z *GKRPA*. Zawarty w konsekwencji ww. pisma Aneks z dnia 3 kwietnia 2025 r. do porozumienia z *GOPS* wyznaczył do prac w *Zespole* przedstawiciela *GOPS*, a nie *GKRPA*. Ponadto, przytoczony § 3 ww. *uchwały ZI* w ust. 4 stanowił, iż po odwołaniu członka *Zespołu* Burmistrz zwraca się do właściwego podmiotu/instytucji o wskazanie nowego przedstawiciela na członka *Zespołu*, czego nie dopełniono. Tym samym, zmiany składu *ZI* – Zarządzeniem Nr 0050.81.2025 z dnia 10 kwietnia 2025 r. Burmistrz dokonał niezgodnie z § 3 *uchwały ZI*.

Niezależnie od zawartych porozumień, pismem z dnia 31 sierpnia 2023 r. Burmistrz zwrócił się do Prezesa Sądu Rejonowego w Wołowie o wskazanie kuratorów sądowych do pracy w *ZI*. Prezes sądu wskazał dwóch kuratorów zawodowych. Następnie pismem z dnia 3 listopada 2025 r. dokonano zmiany osobowej jednego z kuratorów.

Na podstawie zawartych porozumień, w dniu 19 września 2023 roku Burmistrz wydał zarządzenie nr 0050.153.2023 w sprawie powołania członków *Zespołu Interdyscyplinarnego* w Brzegu Dolnym. Zgodnie z art. 9a ust. 3 ustawy do *ZI* zostało powołanych 14 członków – przedstawicieli podmiotów wskazanych w ustawie. Zmian w składzie *ZI* Burmistrz dokonał zarządzeniami nr: 0050.84.2024 r. z dnia 11 czerwca 2024 r., 0050.8.2025 z dnia 15 stycznia 2025 r., 0050.50.2025 z dnia 3 marca 2025 r., 0050.77.2025 z dnia 3 kwietnia 2025 r., 0050.81.2025 z dnia 10 kwietnia 2025 r., 0050.116.2025 z dnia 10 czerwca 2025 r., 0050.182.2025 z dnia 20 listopada 2025 r., 0050.08.2026 r. z dnia 15 stycznia 2026 r. Dokonane przez Burmistrza zmiany w składzie *Zespołu* spowodowały, że na dzień kontroli, w składzie *ZI* nie było przedstawiciela *GKRPA*, tym samym jego skład nie był zgodny z art. 9a ust. 3 ustawy, co stanowi nieprawidłowość.

Zarządzeniem Nr 0050.37.2026 z dnia 16 marca 2026 r., zwanym *dalej zarządzeniem z 2026 r.* Burmistrz powołał „nowy” *ZI*, jednocześnie wskazując w § 2 zarządzenia, że traci moc Zarządzenie nr 0055.37.2011 z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie powołania *Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze zm.*, podczas gdy pozostawił jako obowiązujące Zarządzenie nr 0050.153.2023 w sprawie powołania *ZI* z 19 września 2023 r. ze zm., zwane *dalej zarządzeniem z 2023 r. ze zm.* Tym samym, na dzień kontroli, tj. 30 marca 2026 r. *zarządzenie z 2023 r. ze zm.* pozostawało w mocy, co oznacza, że obowiązywały dwa zarządzenia powołujące *ZI*. W świetle stwierdzonego faktu, wskazuje się na konieczność podjęcia przez organ wykonawczy działań porządkujących przedmiotowy obszar.

Członkowie Zespołu powołani przez Burmistrza *zarządzeniem z 2023 r. ze zm.* podpisali z dniem 21 września 2023 roku i 27 listopada 2023 r. (przedstawicielka Sądu Rejonowego w Wołowie), oświadczenia o poufności, których treść była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. Członkowie ZI powołani *zarządzeniem z 2026 r.* posiadali już upoważnienia do przetwarzania danych oraz złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności będąc w składzie ZI na podstawie *zarządzenia z 2023 r. ze zm.* W toku kontroli okazano oryginały oświadczeń o poufności oraz upoważnienia do przetwarzania danych stosownie do sporządzonego imiennego zestawienia zmian składu ZI, które stanowi akta kontroli.

Zespół powołany przez Burmistrza *zarządzeniem z 2023 r. ze zm.* zobowiązany był do podjęcia czynności wynikających z art. 9a ust. 6, 6a i 6b ustawy. Na posiedzeniu w dniu 21 września 2023 r., *Zespół* podjął uchwałę nr 2/2023 w sprawie wyboru przewodniczącej i zastępcy przewodniczącej ZI. Następnie, Zarządzeniem Burmistrza z dnia 3 marca 2025 r. dotychczasowa przewodnicząca ZI została odwołana ze składu Zespołu. Na pierwszym posiedzeniu po decyzji Burmistrza, w dniu 26 marca 2025 r., *Zespół* nie dokonał wyboru nowej przewodniczącej. Natomiast, aneksem z dnia 10 kwietnia 2025 r. do porozumienia z GOPS wprowadzono zmianę w treści porozumienia, w ten sposób, że § 2 otrzymał nowe brzmienie o treści: „*W związku z ustawowym obowiązkiem wynikającym z art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2025 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2024 r. poz. 1673) powołania przez Burmistrza Zespołu Interdyscyplinarnego, zwanego dalej Zespołem, Jednostka wyznacza do uczestnictwa w pracach Zespołu przedstawiciela, który będzie pełnił funkcję przewodniczącej Zespołu w osobie pani Joanny Sadowskiej*”. Zapis zawarty w aneksie – wskazanie w porozumieniu danych przewodniczącego zespołu, bez jego uprzedniego wyboru przez *Zespół* jest nieprawidłowością, bowiem w myśl art. 9a ust. 6 ustawy - *przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków*. Kolejnym aneksem z dnia 10 czerwca 2025 r. do porozumienia z GOPS wprowadzono zmianę nadając § 2 porozumienia brzmienie: „*W związku z ustawowym obowiązkiem wynikającym z art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2025 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2024 r. poz. 1673) powołania przez Burmistrza Zespołu Interdyscyplinarnego, zwanego dalej Zespołem, Jednostka wyznacza do uczestnictwa w pracach Zespołu przedstawiciela GOPS, który będzie pełnił funkcję zastępcy przewodniczącej Zespołu – panią Anetę Chraniuk*”. Wskazanie w aneksie do porozumienia osoby do pełnienia funkcji zastępcy przewodniczącej bez uprzedniego dokonania jej wyboru przez ZI jest nieprawidłowością. Zgodnie z art. 9a ust. 6a ustawy: *zespół interdyscyplinarny*

wybiera spośród swoich członków zastępcę przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego (...). Tym samym, Burmistrz zawierając aneksy do porozumień z *GOPS*, nie był uprawniony do imiennego wskazania osób do pełnienia funkcji odpowiednio przewodniczącej i zastępcy przewodniczącej *Zespołu*. Rola *Zespołu* nie mogła ograniczać się do formalnego zatwierdzenia (uchwała nr 1/2025 z 10 kwietnia 2025 r. i uchwała nr 5/2025 z 10 czerwca 2025 r.) wskazanych osób w tych aneksach. Obowiązek wyboru przewodniczącego zespołu i zastępcy przewodniczącego nie został również dopełniony w przypadku „nowego” *Zespołu* powołanego zarządzeniem nr 0050.37.2026 z dnia 16 marca 2026 r., co stanowi nieprawidłowość.

Stosownie do art. 9a ust. 6b ustawy, na pierwszym posiedzeniu *Zespołu* w dniu 21 września 2023 r., uchwałą nr 1/2023 *ZI* przyjął Regulamin *Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Brzegu Dolnym*¹⁴. Następnie, 26 września 2024 r. uchwałą nr 3/2024 *Zespół* dokonał zmian w *Regulaminie* swojej pracy. *Regulamin* określał szczegółowe warunki funkcjonowania *Zespołu* oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno - pomocowych. Dokument stanowił, iż *GD-P* powołuje *Zespół*. Z kolei, w § 5 ust. 3 zapisano, iż *Zespół* może, w drodze uchwały i indywidualnego oświadczenia, upoważnić Przewodniczącego oraz jego Zastępcę do samodzielnego powoływania grup diagnostyczno – pomocowych oraz do poszerzania i zmiany ich składu. Wobec powyższego należało uznać, iż Regulamin został przyjęty prawidłowo. *Zespół* powołany zarządzeniem z 2026 r. nie ustanowił regulaminu działania *ZI* stosownie do art. 9a ust. 6b ustawy, co stanowi nieprawidłowość.

W okresie objętym kontrolą odbyło się sześć posiedzeń *Zespołu* powołanego zarządzeniem z 2023 r. ze zm.: 26 marca 2025 r., 10 kwietnia 2025 r., 10 czerwca 2025 r., 30 września 2025 r., 28 listopada 2025 r. i 21 stycznia 2026 r. oraz jedno posiedzenie w dniu 16 marca 2026 r. *ZI* powołanego zarządzeniem z 2026 r. W jednym przypadku (posiedzenie z 30 września 2025 r.), posiedzenie *ZI* odbyło się z naruszeniem terminu wynikającego z art. 9a ust. 7 ustawy, który stanowi, że posiedzenia *ZI* odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Stwierdzony fakt jest nieprawidłowością.

Z każdego posiedzenia sporządzano protokół oraz listę obecności. Członkowie *ZI* byli informowani o kolejnym terminie spotkania na posiedzeniu, w którym uczestniczyli, a następnie byli zapraszani na to posiedzenie z wyprzedzeniem minimum 7 dni.

Na podstawie list obecności stwierdzono, że członkowie *ZI* uczestniczyli w posiedzeniach zapewniając quorum, przy czym na jednym posiedzeniu w dniu 28 listopada

¹⁴ zwany w dalszej części wystąpienia „Regulaminem”

2025 r. na liście obecności nie uwzględniono zmian składu *ZI* dokonanych Zarządzeniem Burmistrza z dnia 20 listopada 2025 r. Na liście widniała osoba odwołana ze składu, natomiast brak było nowo powołanej osoby.

W protokołach z posiedzeń *ZI* opisywane były realizowane przez Zespół działania, które dotyczyły m.in. realizacji *procedur NK* przez *GD-P*, skierowań i udziału w programach dla osób stosujących przemoc, zadań realizowanych przez podmioty, których przedstawiciele byli członkami *ZI*, zwracano uwagę również na potrzebę szkoleń w obszarze przeciwdziałania przemocy oraz omawiano udział m.in. placówek oświatowych w kampanii „*Dzieciństwo bez przemocy*”, efekty działań realizowanego projektu pn. „*Szacunek nie ma wieku. Stare technologie/nowe technologie*”. Zespół prowadził monitoring *procedur NK* zapoznając się z protokołami z posiedzeń *GD-P*.

Analiza protokołu z posiedzenia z dnia 31 stycznia 2024 r. (włączono do akt kontroli na potrzeby udokumentowania obowiązku wynikającego z art. 9b ust. 2 pkt 4 ustawy) wykazała, iż Zespół omówił projekt *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030*. Natomiast, na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2026 r. omówiono działania, które *ZI* zaplanował do realizacji w 2026 r. Zatem należy uznać, że działania w powyżej opisanym zakresie były przez Zespół prowadzone prawidłowo.

W toku kontroli ustalono, iż na siedemnastu członków *ZI*, którzy wchodzili w skład *Zespołu*, mając na uwadze zmiany składu w okresie objętym kontrolą, piętnastu członków ukończyło obowiązkowe szkolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, tj. szkolenie realizowane na terenie województwa dolnośląskiego przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu¹⁵. Dwóch członków *ZI* zgłoszono do udziału w ustawowym szkoleniu. W ich przypadku nie upłynął termin 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład *ZI*, w czasie którego zobowiązani są do ukończenia obowiązkowego szkolenia.

Do akt kontroli załączono korespondencję z *DOPS* oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia przez piętnastu członków *ZI*.

Dowód: akta kontroli str. 28-29, 76-161, 170-222, 258-259

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, gmina zobowiązana była do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Przeprowadzona kontrola

¹⁵ zwany dalej „*DOPS*”

wykazała, że gmina Brzeg Dolny realizowała przedmiotowe zadanie poprzez poradnictwo, które świadczone było w ramach dyżuru psychologa. W 2025 r. odbyło się 107 konsultacji, udzielonych dla 37 osób dorosłych i 11 dzieci. Działania interwencyjne prowadzone były w ramach *procedur NK* przez *GD-P*. Ponadto, bieżące działania edukacyjno – wspierające realizowali pracownicy socjalni *GOPS* w środowisku osób zagrożonych przemocą lub doświadczających przemocy.

Rodzice mający trudności opiekuńczo – wychowawcze byli kierowani na warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze w ramach projektu „*Szkoła dla rodziców*” oraz byli objęci przez *Ośrodek* wsparciem asystenta rodziny lub psychologa. Okazana w trakcie kontroli dokumentacja potwierdziła włączanie asystenta rodziny w *procedury NK*, w których wymagane było wsparcie rodziców w ich funkcjach opiekuńczych, przy czym błędem było niepowoływanie asystenta w skład *GD-P*. Założeniem projektu „*Szkoła dla rodziców*” było promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny, a także propagowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, w tym informowanie o zakazie stosowania kar cielesnych. W okresie objętym kontrolą, projekt był realizowany od 29 września do 15 grudnia 2025 r. W ramach projektu odbyło się 10 spotkań w wymiarze 40 godzin. Do projektu zgłosiło się 7 osób, z tego 3 ukończyły zajęcia. W 2026 r. odbyły się również dwie konsultacje w ramach poradnictwa specjalistycznego prowadzonego przez realizatora programu „*Szkoła dla rodziców i wychowawców*”, z których skorzystały 3 osoby.

Potwierdzeniem realizacji powyżej opisanych działań była okazana w toku kontroli dokumentacja *procedur NK* oraz projektu „*Szkoła dla rodziców*”, która wskazała, iż prowadzone działania wypełniały zapisy art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Dowód: akta kontroli str. 223, 273-274, 279-278, 301-304, 317-318, 326-339

W świetle art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, gmina zobowiązana była do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia. W okresie objętym kontrolą, na terenie gminy Brzeg Dolny brak było ośrodka świadczącego tego rodzaju wsparcie. Gmina nie posiadała również porozumienia w zakresie zapewnienia miejsc dla ODP w tych ośrodkach z inną jednostką samorządu terytorialnego lub organizacją pozarządową. Ze złożonych w toku kontroli wyjaśnień wynikało, że „w zakresie zapewnienia osobom doznającym przemocy miejsc w ośrodkach wsparcia, Gmina – *GOPS* informuje o możliwościach skorzystania z takich miejsc w *OIK* (*Ośrodek Interwencji Kryzysowej*) w innych powiatach w tym, Wrocław, Wałbrzych. Gmina nie posiada własnego *OIK* – jest to zadanie powiatu, nie zawieramy porozumień z innymi powiatami, nie ma takich podstaw prawnych. Pobyt w takich Ośrodkach jest świadczeniem nieodpłatnym i dostępnym bez decyzji administracyjnej. W sytuacji

umieszczenia - pobytu takich osób, w innym powiecie, jeśli wymagane jest ponoszenie częściowej odpłatności, wtedy możemy zawrzeć umowę z danym organem np. gmina – powiat. W okresie objętym kontrolą nie było potrzeb w tym zakresie.”

Wyjaśnienia Przewodniczącej ZI nie mogą być uwzględnione. Zadanie polegające na zapewnieniu miejsc osobom doznającym przemocy domowej w OIK jest zadaniem własnym samorządu powiatowego, który niezależnie realizuje to zadanie. Natomiast ustawodawca wyraźnie przypisał gminie (art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy) i powiatowi (art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy) obowiązek zapewnienia miejsc w ośrodkach wsparcia. Ośrodki wsparcia¹⁶ i ośrodki interwencji kryzysowej¹⁷ są niezależnymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej i pełnią inne role w systemie pomocy społecznej. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, OW jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu, a przy którym mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu, m.in. dla matek i ojców z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w sytuacji doświadczenia przemocy domowej. OIK to jednostki organizacyjne pomocy społecznej odpowiedzialne za działania w ramach interwencji kryzysowej przypisane powiatowi. Stosownie do art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, w ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy. Ustawodawca przypisał zadania z zakresu świadczenia pomocy w sytuacjach kryzysowych, w tym przemocy domowej zarówno na szczeblu gminy jak i powiatu. Tym samym, nie można przyjąć, że informowanie o możliwościach skorzystania z miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej w innych powiatach jest wypełnieniem przez gminę Brzeg Dolny zadania wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy. Brak realizacji ustawowego zadania uznaje się za nieprawidłowość.

Dowód: akta kontroli str. 299-300

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez grupy diagnostyczno – pomocowe i Zespół Interdyscyplinarny.

Kontrola wykazała, że w gminie Brzeg Dolny, w okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 marca 2025 roku do dnia 30 marca 2026 roku, zgodnie z przedłożonym przez Przewodniczącą ZI zestawieniem (stan na dzień 24 marca 2026 r.) realizowano 97 *procedur NK*, z tego, na dzień kontroli, 12 *procedur* było w toku, pozostałe zostały zakończone lub objęte monitoringiem. Uchwałą nr 1/2023 z dnia 21 września 2023 r. ZI upoważnił przewodniczącą i zastępcę *Zespołu*

¹⁶ zwane dalej „OW”

¹⁷ zwane dalej „OIK”

do samodzielnego powoływania składu *GD-P* oraz do poszerzania i zmiany ich składu, następnie dokonał zmian tych upoważnień dla imiennie wskazanych osób na tych stanowiskach uchwałą nr 7/2025 w dniu 10 czerwca 2025 r. Ocenie w zakresie prowadzenia *procedury NK* poddano 10 spraw realizowanych w okresie objętym kontrolą.

We wszystkich badanych przypadkach *procedura NK* została wszczęta przez przedstawicieli uprawnionego podmiotu stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”¹⁸.

Członkowie *GD-P* przed przystąpieniem do wykonywania swoich zadań złożyli Burmistrzowi oświadczenie o poufności, o którym mowa w art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

Przekazanie formularza „Niebieska Karta - A”¹⁹ do przewodniczącego ZI przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę nastąpiło zgodnie z terminem – w ciągu 5 dni roboczych, za wyjątkiem jednego przypadku, gdzie przekazanie formularza „NK - A” nastąpiło z przekroczeniem terminu ustawowego, co spowodowane było opóźnieniem w wysłaniu formularza „NK-A” przez podmiot wszczynający procedurę – Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny w Zabrze, tym samym nieprawidłowość nie leżała po stronie podmiotu kontrolowanego.

We wszystkich badanych sprawach ZI po otrzymaniu formularza „NK-A” przekazał go członkom grupy diagnostyczno - pomocowej w ciągu 3 dni roboczych.

W jednym przypadku pierwsze spotkanie *GD-P* odbyło się z przekroczeniem 5 dni roboczych od otrzymania formularza „NK-A” od ZI, co stanowi nieprawidłowość.

We wszystkich badanych postępowaniach na podstawie informacji zawartych w formularzu „NK - A”, *GD-P* dokonała diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i opracowała indywidualny plan pomocy.

We wszystkich procedurach odnotowano przekazanie formularza „Niebieska Karta - B” osobie doznającej przemocy lub przedstawicielowi ODP.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ODP i poprawy ich sytuacji, w obecności tych osób na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej zostały wypełnione formularze „Niebieska Karta - C”²⁰. W dwóch badanych sprawach brak było informacji z kim i w jakich okolicznościach został wypełniony formularz „NK - C”. W dniach sporządzenia formularza

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1870, zwanego w dalszej części wystąpienia „rozporządzeniem”

¹⁹ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia „NK-A”

²⁰ zwane dalej „NK-C”

„NK-C” nie było posiedzenia *GD-P*. Taki sposób sporządzania formularza „NK – C” stanowi nieprawidłowość względem obowiązujących przepisów.

W dwóch sprawach, *OSP* nie została poinformowana o wszczęciu *procedury NK*, a w przypadku braku możliwości zawiadomienia lub znacznych utrudnień, nie udokumentowano faktu braku takiej możliwości zawiadomienia i nie wskazano jego przyczyn. Obowiązek jej zawiadomienia wynikał z faktu, że *OSP* nie była obecna podczas wszczęcia *procedury* w związku z przemocą domową.

We wszystkich sprawach z osobą stosującą przemoc domową, wypełniono formularz „Niebieska Karta - D”²¹ zgodnie z § 12 *rozporządzenia*.

W czterech *procedurach* *OSP* skierowano do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym/ psychologiczno – terapeutycznym. *GD-P* i *ZI* dopełniły ustawowych obowiązków w zakresie dokumentowania skierowania *OSP* do programów, w tym poinformowania właściwego starosty stosownie do art. 9b ust. 11 pkt 6 ustawy. W dwóch sprawach, *OSP* była uzależniona, stąd brak skierowania do ww. programów. W jednym przypadku, *procedura* została zakończona, ponieważ działania przemocowe wobec małoletniego, zgłoszone przez przedstawiciela oświaty, nie potwierdziły się. W dwóch *procedurach*, *OSP* nie skierowano do ww. programów. Przewodnicząca *ZI* wyjaśniła, że „*GD-P* uznała, że w danej sytuacji wystarczą inne działania, takie jak spotkania z psychologiem, które *OSP* realizowała” oraz „W ocenie *GD-P* przyjęta forma oddziaływań była wystarczająca i proporcjonalna do sytuacji, a zastosowanie bardziej intensywnych środków nie było zasadne”. W jednym przypadku działania wobec *OSP* prowadziła *GD-P* w Zabrze, ze względu na właściwość miejsca pobytu *OSP*.

Na podstawie dokumentacji analizowanych *procedur* stwierdzono, że *GD-P* dopełniła obowiązku wystosowywania pisemnych zaproszeń dla osób dotkniętych przemocą domową, jak i wezwań dla osób stosujących przemoc domową, planując terminy spotkań w sposób uniemożliwiający wzajemny kontakt *ODP* z *OSP* podczas posiedzenia *GD-P*.

W ramach członkostwa w *GD-P* pracownik socjalny i funkcjonariusz Policji realizowali zadania wynikające odpowiednio z § 16 i § 17 *rozporządzenia*. W pięciu sprawach funkcjonariusz Policji wykonujący działania w ramach *procedury NK* nie został powołany w skład *GD-P*, co stanowi naruszenie art. 9a ust. 11 ustawy.

²¹ zwany dalej „NK-D”

Zakończenie procedury nastąpiło w 8 analizowanych przypadkach. W jednej sprawie, *GD-P* prowadziła działania wobec *OSP*, procedura została przekazana zgodnie z właściwością miejscową do Wołowa i to *GD-P* w Wołowie była właściwa do zakończenia procedury.

We wszystkich przypadkach, po zakończeniu procedury protokół, o którym mowa w § 20 ust. 2 *rozporządzenia* został przez *GD-P*, niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia, przekazany do *ZI*.

W jednym przypadku, *ODP* i *OSP* nie zostały poinformowane o zakończeniu *procedury NK*. Przewodnicząca *ZI* wyjaśniła, że „*Zabrzański Zespół Interdyscyplinarny dysponował informacją przekazaną przez Zespół Interdyscyplinarny w Brzegu Dolnym o aktualnym miejscu pobytu OSP, co umożliwiło bezpośredni kontakt i realizację obowiązku informacyjnego.*” Wskazać jednak należy, iż to do *GD-P* należy obowiązek informacyjny zarówno wobec *ODP*, jak i *OSP*, nawet, jeśli działania wobec *OSP* prowadziła inna gmina właściwa ze względu na miejsce pobytu tej osoby, w tym przypadku *GD-P* w Zabrzu.

We wszystkich zakończonych procedurach prowadzono działania monitorujące, przy czym zaplanowane działania nie uwzględniały dziewięciomiesięcznego okresu monitoringu, co stanowiło nieprawidłowość.

Przeanalizowana dokumentacja wybranych *procedur NK* wykazała, iż skład *GD-P* nie zawsze był adekwatny do sytuacji, szczególnie w przypadkach rodzin z dziećmi. Nieprawidłowość polegała na zaniechaniu złożenia przez *GD-P* wniosku do *ZI* o poszerzenie składu *grupy* m.in. o przedstawiciela oświaty, tj. nauczyciela wychowawcę bądź pedagoga, psychologa czy terapeutę, mając na uwadze art. 9a ust. 12c ustawy. W skład *GD-P*, w czterech procedurach, nie powołano przedstawiciela *GKRPA* pomimo, iż w rodzinie objętej procedurą były problemy alkoholowe. *GD-P* nie wnioskowała również o poszerzenie składu w przypadku asystenta rodziny czy kuratora sądowego, którego nadzorem rodzina była objęta.

Dowód: akta kontroli str. 340 - 467

W okresie objętym kontrolą środki w ramach dotacji z budżetu państwa w wysokości 6.000,00 zł wydatkowano na dodatki do wynagrodzenia wraz z pochodnymi - dodatek specjalny za realizację zadań w ramach obsługi techniczno-merytorycznej *ZI* dla członków Zespołu. W 2025 r. dotacja została wykorzystana w pełnej wysokości, w kwocie 6.000,00 zł (wyciąg – operacje na koncie 130-85205-4010.4 za okres od 2025.01 do 2025.12). W 2026 r., dotację wykorzystano w kwocie: 2.866,67 zł (wyciąg – operacje na koncie 130-85205-4010.4 za okres od 2026.01 do 2026.04). Poniesione w ramach dotacji

wydatki na dodatki specjalne za czynności w ramach obowiązków członków zespołu interdyscyplinarnego, mieszczą się w katalogu wydatków zgodnym z przeznaczeniem dotacji.

Dowód: akta kontroli str. 468-473

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stwierdzono następujące nieprawidłowości dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizowanych przez grupy diagnostyczno – pomocowe procedur „Niebieskie Karty”, które wymagają wydania zleceń pokontrolnych:

1. Wskazanie osoby na członka Zespołu oraz odwoływanie z tej funkcji odbywało się niezgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Brzegu Dolnym Nr LXVII/433/23 z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.
2. Wyboru przewodniczącego Zespołu i jego zastępcy dokonano niezgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. W składzie Zespołu były osoby, które nie zostały imiennie wskazane w porozumieniach o współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
4. Zespół powołany zarządzeniem Nr 0050.37.2026 z dnia 16 marca 2026 r. nie przyjął regulaminu określającego szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno – pomocowych.
5. W skład Zespołu nie powołano przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Posiedzenie Zespołu w dniu 30 września 2025 r. odbyło się z przekroczeniem terminu wynikającego z art. 9a ust. 7 ustawy.
7. Zespół nie zrealizował wszystkich działań, które zostały ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na latach 2024 – 2030 w świetle ustawowego wymogu.
8. Gmina Brzeg Dolny nie zapewniała osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.
9. Poradnictwo specjalistyczne ograniczało się wyłącznie do wsparcia psychologicznego, a materiały informacyjne wskazywały na jego dostępność tylko dla osób uzależnionych.
10. W dwóch procedurach „Niebieskie Karty” osoba stosująca przemoc nie została poinformowana o wszczęciu procedury.

11. W jednej procedurze „Niebieskie Karty” pierwsze spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej odbyło się z przekroczeniem terminu 5 dni roboczych od otrzymania przez grupę formularza „Niebieska Karta – A” od Zespołu.
12. W dwóch procedurach „Niebieskie Karty” nie został wypełniony formularz „Niebieska Karta - C” w obecności osoby dotkniętej przemocą domową na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej.
13. W jednej z zakończonych procedur „Niebieskie Karty” osoby nią objęte, nie były poinformowane o jej zakończeniu.
14. Dokumentacja pięciu procedur „Niebieskie Karty” wykazała, że działania w ramach grupy diagnostyczno – pomocowej prowadził funkcjonariusz Policji niepowołany do grupy.
15. Grupa diagnostyczno - pomocowa nie wnioskowała, odpowiednio do zdiagnozowanej sytuacji w środowisku objętym procedurą „Niebieskie Karty”, o rozszerzenie jej składu o przedstawicieli innych podmiotów.
16. Do formularza „Niebieska Karta – A” dokumentującego kolejne zdarzenie przemocy domowej w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” powołano po raz drugi grupę diagnostyczno – pomocową.
17. Zaplanowane działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” nie uwzględniały dziewięciomiesięcznego okresu monitoringu.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Burmistrzowi Ireneuszowi Furze, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Powoływać i odwoływać członków zespołu zgodnie z uchwałą w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.
Podstawa prawna: art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)
Termin realizacji: na bieżąco
- 2) Powołać przewodniczącego zespołu i jego zastępcę zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 6 i 6a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: niezwłocznie

- 3) Skład zespołu formułować w oparciu o zawarte porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 4) Po powołaniu zespołu interdyscyplinarnego na podstawie zarządzenia Nr 0050.37.2026 z dnia 16 marca 2026 r. przyjąć regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno – pomocowych.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 6b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: niezwłocznie

- 5) W skład zespołu powołać przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, po uprzednim zawarciu porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 2 i ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: niezwłocznie

- 6) Organizować posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 7) Realizować działania ujęte w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673).

Termin realizacji: na bieżąco

- 8) Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodkach wsparcia.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 9) Realizować poradnictwo specjalistyczne i rozpowszechniać przedmiotowe informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 2 i art. 9b ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 10) Zawiadamiać osobę stosującą przemoc domową o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”, jeżeli wszczęcie procedury nastąpiło pod jej nieobecność, a w przypadku braku możliwości zawiadomienia lub znacznych utrudnień, dokumentować brak możliwości zawiadomienia i wskazać jego przyczyny.

Podstawa prawna: § 10 ust. 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 11) Po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta - A” organizować pierwsze spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej w terminie określonym w rozporządzeniu.

Podstawa prawna: § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 12) Wypełniać formularz „Niebieska Karta - C” w obecności osoby dotkniętej przemocą domową na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej.

Podstawa prawna: § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 13) Informować osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” o jej zakończeniu.

Podstawa prawna: § 20 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Termin realizacji: na bieżąco

- 14) Powoływać w skład grupy diagnostyczno – pomocowej funkcjonariusza Policji.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 15) Powoływać grupę diagnostyczno – pomocową i poszerzać jej skład w toku procedury „Niebieskie Karty” adekwatnie do sytuacji rodziny dotkniętej przemocą domową.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 11, 11a-12, art. 9a ust. 12b-12c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 16) W przypadku otrzymania formularza „Niebieska Karta – A” dokumentującego kolejne zdarzenie przemocy domowej nie uruchamiać ponownie procedury „Niebieskie Karty”.

Podstawa prawna: § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Termin realizacji: na bieżąco

- 17) Po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” prowadzić działania monitorujące przez okres dziewięciu miesięcy.

Podstawa prawna: art. 9h ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

POUCZENIE

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165) jednostka podlegająca kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanego zalecenia pokontrolnego, uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)